

การศึกษาการจัดศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นางสาวสิริวรรณ แบนรินทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-118-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019334

117195650

A STUDY OF THE ORGANIZATION OF THE ENGLISH RESOURCE AND
INSTRUCTION CENTRES IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION, THE NORTH-EASTERN REGION

Miss Siriwan Paennarin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1993

ISBN: 974-583-118-2

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สิริวรรณ แบนรินทร์ : การศึกษาการจัดศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (A STUDY OF THE
ORGANIZATION OF THE ENGLISH RESOURCE AND INSTRUCTION CENTRES IN
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF
GENERAL EDUCATION, THE NORTH-EASTERN REGION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. บุญมี
เลระยอศ, ๓๘๓ หน้า. ISBN 974-583-118-2

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดและปัญหาการจัดศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย
คณะกรรมการกลางและคณะกรรมการดำเนินงาน จำนวน 56 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมี
โครงสร้างและแบบวิเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกลางเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ โดยมีการจัดทำโครงการ
การเตรียมบุคลากร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และการขอความช่วยเหลืออื่น ๆ จากต่างประเทศ การคัดเลือก
โรงเรียนเพื่อจัดตั้งศูนย์ ใช้แบบสอบถามในการสำรวจความพร้อมของโรงเรียน ส่วนการจัดทำ
คู่มือดำเนินงานศูนย์ การกำหนดเกณฑ์คัดเลือกผู้เข้ารับการศึกษาของศูนย์และการจัดสรรงบประมาณ
ใช้วิธีการประชุมคณะกรรมการ

ด้านการดำเนินงานของศูนย์ คณะกรรมการดำเนินงานเป็นผู้ดำเนินการ ศูนย์จัดฝึกอบรม
หลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรแบบเข้มที่ปรับให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม โดยระยะเวลาที่ใช้ในการ
เข้ารับฝึกอบรมคือ ทุกวันในสัปดาห์แรกและ 1 วันในสัปดาห์ต่อไปจนครบหลักสูตร มีการบริการสื่อ
วัสดุ อุปกรณ์ ประเภทสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และเปิดบริการตลอดวัน กิจกรรมที่จัดส่วนใหญ่ได้แก่ กิจกรรม
วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาตามโอกาสต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ส่วนการจัดศูนย์เพื่อ
เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า วิจัย มีการปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม โดยคณะกรรมการดำเนินงานเป็นผู้ดำเนินการ

ด้านการติดตามประเมินผล คณะกรรมการกลาง เป็นผู้ดำเนินการติดตามประเมินผลการจัด
ตั้งศูนย์ และคณะกรรมการดำเนินงาน เป็นผู้ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ โดยการใช้
แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกต

ปัญหาการจัดศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่ได้แก่ การกำหนดนโยบาย
ไม่ชัดเจน ข้อมูล และบุคลากรในการดำเนินการมีไม่เพียงพอ ขาดแนวทางการพัฒนา เครื่องมือใน
การติดตามประเมินผลและงบประมาณไม่เพียงพอ

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต ..... *Siwan Banrinth*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *M. Jitwan*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... -

C441784 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT
KEY WORD: THE ENGLISH RESOURCE AND INSTRUCTION CENTRES / SECONDARY SCHOOLS /
NORTH-EASTERN REGION

SIRIWAN PAENNARIN : A STUDY OF THE ORGANIZATION OF THE ENGLISH
RESOURCE AND INSTRUCTION CENTRES IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, THE NORTH-EASTERN
REGION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. BOONMEE NENYOD, Ed.D. 383 pp.
ISBN 974-583-118-2

The purposes of this research were to study the organization and
problems of The English Resource and Instruction Centres in Secondary Schools
under The Jurisdiction of the Department of General Education, the North-Eastern
Region. Data were drawn from 56 members of the steering and operating
committees through the use of structured interview and document analysis forms,
then they were analyzed into content analysis and percentage.

Research findings showed as follows : A project for setting up
The English Resource and Instruction Centre was designed by the steering
committee, personnel were assigned, also media, materials and equipments were
prepared including foreign assistance. Schools were selected to be centre
based upon school readiness through questionnaires. Steering committee also
was responsible for preparing manual for centre's operation and criteria for
selecting trainees, budget allocation.

With regard to centre's operation, the operating committee was
responsible. Courses offered were mini courses and intensive courses which
were flexible as seen appropriated. The duration which offered most was
everyday for the first week and one day a week in the following weeks until
the completion of the courses. Services of media, materials and equipments
were also rendered daily. Activities organized were occasionally related to
culture of native language in order to upgrade the quality of instruction.
An operating committee was also responsible for organizing centre to be local
resource centre.

Concerning the monitoring and evaluation, the steering committee
monitored and evaluated the setting up process by which the operating committee
monitored and evaluated the operating process through questionnaire surveyed,
interview and observation.

Which regard to problems in organizing The English Resource and
Instruction Centres they were : the uncleared stated policies, insufficient
amount of data and personnel in operating process, and lacked of guideline
for developing, evaluating tools. Insufficient amount of budget was also
reported to be a problem.

ภาควิชา... บริหารการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต... *Siriwan Paennarin*

สาขาวิชา... นิเทศการศึกษานและพัฒนาลักษณ์สูตร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา... *Boonmee Nenyod*

ปีการศึกษา... 2535

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม...

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษาและแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ตลอดจนการให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เข็วรัตนพงษ์ อาจารย์ผู้สอนและกรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการกลาง และคณะกรรมการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณสุภาณี ชาศรีวัฒน์ คุณณฤมล แซ่เตีย คุณเปรมฤดี ตี๋โวหาร พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้

เนื่องจากทบทวนวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายสุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ห่วงใย และเป็นแรงบันดาลใจซึ่งเป็นกำลังอันสำคัญที่ช่วยให้การทำวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบคุณคุณเสาวลักษณ์ แป้นรินทร์ คุณรุ่งรัตน์ แป้นรินทร์ คุณอรทัย แป้นรินทร์ ที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยเสมอมา

สิริวรรณ แป้นรินทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	9
การนำเสนอผลการวิจัย	13
2. หลักการ ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	14
การฝึกอบรม	27
สื่อ อุปกรณ์ การเรียนการสอน	35
การจัดกิจกรรม	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
3. วิธีดำเนินการวิจัย	57
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	57
ประชากรและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	63
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	64
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ..	67
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดศูนย์พัฒนาการเรียน	
การสอนภาษาอังกฤษ	107
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการจัดศูนย์พัฒนาการเรียน	
การสอนภาษาอังกฤษ	238
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	265
สรุปผลการวิจัย	267
อภิปรายผลการวิจัย	274
ข้อเสนอแนะ	280
รายการอ้างอิง	283
ภาคผนวก	286
ประวัติผู้เขียน	383

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์	62
2	สภาพภาพของศึกษานิเทศก์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ	68
3	สภาพภาพของผู้อำนวยการศูนย์	70
4	สภาพภาพของเลขานุการศูนย์	73
5	สภาพภาพของบุคลากรประจำศูนย์	77
6	การเสนอผลงานทางวิชาการของศึกษานิเทศก์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ ..	81
7	การเสนอผลงานทางวิชาการของผู้อำนวยการศูนย์	83
8	การเสนอผลงานทางวิชาการของเลขานุการศูนย์	85
9	การเสนอผลงานทางวิชาการของบุคลากรประจำศูนย์	87
10	การปฏิบัติงานเกี่ยวกับศูนย์ของศึกษานิเทศก์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ	89
11	การปฏิบัติงานเกี่ยวกับศูนย์ของผู้อำนวยการศูนย์	92
12	การปฏิบัติงานเกี่ยวกับศูนย์ของเลขานุการศูนย์	94
13	การปฏิบัติงานเกี่ยวกับศูนย์ของบุคลากรประจำศูนย์	96
14	การรับทุนไปฝึกอบรม ตามโครงการที่จัดตั้งศูนย์ของศึกษานิเทศก์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ	98
15	การรับทุนไปฝึกอบรม ตามโครงการที่จัดตั้งศูนย์ของเลขานุการศูนย์ ...	101
16	การรับทุนไปศึกษา/อบรม ตามโครงการที่จัดตั้งศูนย์ของบุคลากร ประจำศูนย์	103
17	การดำเนินงานของศูนย์ ด้านการจัดฝึกอบรม จากการศึกษา คณะกรรมการดำเนินงาน	121
18	การดำเนินงานของศูนย์ ด้านการจัดฝึกอบรม จากการศึกษา วิเคราะห์เอกสาร	157
19	การดำเนินงานของศูนย์ ด้านการบริการสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ จาก การศึกษาวิเคราะห์คณะกรรมการดำเนินงาน	160
20	การดำเนินงานของศูนย์ ด้านการบริการสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ จาก การศึกษาวิเคราะห์เอกสาร	186

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	การดำเนินงานของศูนย์ ด้านการจัดกิจกรรม จากการสัมภาษณ์ คณะกรรมการดำเนินงาน	188
22	การดำเนินงานของศูนย์ ด้านการจัดกิจกรรม จากการวิเคราะห์เอกสาร	205
23	การดำเนินงานของศูนย์ ด้านการจัดศูนย์เพื่อ เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า วิจัย จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการดำเนินงาน	208
24	การดำเนินงานของศูนย์ ด้านการจัดศูนย์เพื่อ เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า วิจัย จากการวิเคราะห์เอกสาร	224
25	การติดตามประเมินผลการจัดศูนย์ ด้านการดำเนินงานของศูนย์	228
26	ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์ ด้านการจัดฝึกอบรม	239
27	ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์ ด้านการบริการสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ .	247
28	ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์ ด้านการจัดกิจกรรม	255
29	ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์ ด้านการจัดศูนย์เพื่อ เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า วิจัย	258
30	ปัญหาการติดตามประเมินผลการจัดศูนย์ ด้านการดำเนินงานของศูนย์ ..	262

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1   แสดงขั้นตอนการดำเนินการฝึกอบรม .....

33